

Rusi poročajo o novih uspehih - Turčija direktno ogrožena

NAZIJI MORALI VREČI NA FRONTO NOVE REZERVE

Rezerve, ki so jih Nemci hranili za svojo ofenzivo, postavljene že zdaj v akcijo. — Nemci priznavajo ruski napredek 180 milj. — Smolensk vedno bolj v "kleščah".

London, Anglija. — Iz raznih poročil, ki so prispela semkaj v torek, se razvidi, da so Rusi v bojih proti Nemcem dosegli nove pridobitve, ki utegnejo biti tako dalekosežnega pomena, da nekateri sklepajo, da ni več daljši čas, ko se utegne zrušiti celi severni del nemške fronte, in bodo morali napraviti naziji zamik tja do stare poljske meje.

Rusi sami poročajo, da je njih ofenziva sprevela Nemce že v tako stisko, da so bili prisiljeni, vreči že zdaj na fronto vojaške rezerve in opremo, o kateri se domneva, da so jo upali prihraniti za svojo ofenzivo spomladi. Kar po vrsti izgublajo namreč razne postojanke, ki so jih skušali na vsak način obdržati za svoja oporišča, iz katerih bi lahko vodili ofenzivo. Da se obvarujejo pred pravim polomom, so poslali na fronto močna ojačenja in Rusi priznavajo, da imajo zdaj opraviti z veliko silnejšim odporom kakor pred kakim mesecem dni in, da so tudi tanki zopet stopili v akcijo v večji meri.

Britanski radio je v torek objavil, da se je z nemškega radio v Berlinu slišalo, da Nemci sami priznavajo, da so Rusi na nekaterih odsekih napredovali tekom svoje ofenzive že celih 180 milj.

Neko londonsko poročilo pa trdi, da se čeljusti "klešč", ki jih Rusi ustvarjajo na obeh straneh mesta Smolensk, čimdalje bolj zajedajo v nemško fronto, da so zdaj na severu in na jugu ruske čete že daleč preko tega mesta v zapadni smeri. Tudi ob reki Donec imajo Rusi, zaznamovati napredek in so tamkaj zasedli več nadaljnjih "asi", kakor trdi neko radijsko poročilo.

9 MILIJONOV REGISTRIRANIH

Zdaj so vpisani vsi moški od 20. do 45. leta.

Zadnji ponedeljek se je v registraciji vpisalo širom celih Zed. držav okrog devet milijonov moških za vojaško obveznost. To je bila tretja taka registracija tekom zadnjega pol-drugega leta ter je vključevala vse od 20. do 45. leta, ki še niso bili prej registrirani. Tako se je v mnogih slučajih zgodilo, da sta se šla vpisat skupno oče in sin. Pri registraciji sami se je stavilo le malo vprašanj, pač pa bo prejel vsak registriranec še eno polo, na kateri bo moral navesti bolj natančen opis. Zrebanje za nove registrirance bo najbrž sredi marca.

CHURCHILL BO ODLOČIL O VOLITVAH

London, Anglija. — Sedanja britanska vlada je pod tako ostro kritiko, da se zdi mnogim najbolj umestno, da se proglasi nove volitve v parlament, da se ima na ta način ljudstvo priliko javno izraziti, kako mnenje ima o njej in njeni politiki. Na min. predsednika Churchilla pritiskajo številni njegovi svetovalci, naj pristane na volitve, in Churchill se bo najbrž v kratkem odločil. Vendar pa jih je mnogo, ki se z razpisom volitev ne strinjajo, češ, da bi utegnili Nemčija izrabiti dobo kampanje, ko bo Anglija takorekoč brez vlade. Drugi pa zopet omenjajo, da so se tudi v letu 1918 vršile volitve v podobnih okoliščinah brez kvarnih posledic.

AVSTRALIJO ČAKA VELIK PROBLEM

Melbourne, Avstralija. — Kakor je bilo že večeraj poročano, je tukajšnji min. predsednik Curtin proglasil popolno mobilizacijo vseh človeških in materialnih sil za obrambo kontinenta proti Japoncem. Ta odločnost je pa tudi razumljiva, kajti Avstralija se ima v resnici boriti z ogromnim problemom. Po površini je namreč kontinent skoraj tolikšen kakor Zed. države, prebivalstva pa ima manj kakor država New York. Povrh tega pa je število avstralskih čet razkropljenih po drugih britanskih bojiščih. Tako jih je precej, zlasti letalcev, zaposlenih na libijskem bojišču v severni Afriki drugi del pa se je bojeval za Singapor, in ta je najbrž tudi izgubljen.

POROČILO O NOvem POSOJILU RUSIJI

Washington, D. C. — Kot se je razodelo zadnji ponedeljek iz vplivnih krogov, je predsednik Roosevelt nedavno obljubil Stalinu, da bo dobila Rusija od Amerike novo "zelo veliko in izdano posojilo," o katerem se bodo vršili, kot se domneva, končni razgovori najbrž prihodnji teden. To posojilo pa, tako se trdi, ne bo dano Rusiji direktno v denarju, marveč bo služilo, da bo Rusija z njim nakupila v tej deželi vojni material in surovine, podobno, kakor s posojilom ene milijarde dolarjev, ki ji je bilo nakazano meseca novembra. Kakor tedanje, bo tudi sedanje posojilo brezobrestno. Ne ve pa se še natančno, kako se bo blago odposiljalo v Rusijo, ali z ruskimi ladjami, ali z ameriškimi; bržkone bodo ameriške ladje izvršile vsaj večino tega dela.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCIA"

NEMCI VODIJO PRIPRAVE TIK OB TURŠKI MEJI

Prihodnji mesec utegne priti na vrsto Turčija kot prva na naziskem programu. — V Grčiji se gradijo male ladje in vojaštvo se vežba v vožnji s splavi.

KRATKE VESTI

Sacramento, Cal. — Federalni agenti so izvršili v ponedeljek preiskavo v stanovanju tukajšnjih Japoncev, pri čemer jim je prišla v roke večja množina raznih prepovedanih predmetov. Med drugim so našli vojaške uniforme in važne tajne dokumente.

Lansing, Mich. — V tukajšnji državni zakonodaji je bila v ponedeljek stavljenja resolucija, po kateri bi se smatrala proglasitev stavke v kaki vojni industriji za veleizdajo. Druga resolucija priporoča, da vlada inkorporira delavske anije.

Washington, D. C. — Poslanec Baldwin iz N. Y. je v svojem govoru na neko žensko organizacijo razodel, da namerala stavi v kongresu predlog za splošno registracijo vseh žensk od 18. do 65 leta starosti, da se ugotovi, koliko delovne sile bi lahko ženske prispevale.

HITLER SI IZBRAL NOVEGA "DEDIČA"

Bern, Švica. — Hitler je končoveljavno črtal iz svoje nazijske "družine" znanega bivšega voditelja Rudolfa Hessa, ki je lani v maju odletel v Anglijo. Po svojem času Hitlerjevemu "testamentu" bi imel biti Hess tretji v vrsti tistih, ki bi ga nasledovali, ako bi se njemu kaj zgodilo. Te dni pa ga je Hitler "razdedinil" in na njegovo mesto imenoval nekoga R. Bohrmanna. Bohrmann je znan po svojem nasprotstvu proti katoliški cerkvi, katero je v eni svo-

Istanbul, Turčija. — Razni

potniki, ki so prispeli semkaj iz jugovzhodne Evrope, pripovedujejo o tamkajšnjih velikih nemških pripravah. Kam so te priprave naperjene, se ne ve natančno, toda, dočim je brez dvoma večji del namenjen proti Rusiji, so pa druge takega značaja, da bi se težko mogle razlagati drugače, kakor, da imajo za cilj udarec na Turčijo.

Zlasti priprave, ki jih vodi naziji na Grškem, so take, da Turčija lahko upravičeno s sumnjno gleda nje. Med drugim se trdi, da se v nekem južnem grškem pristanišču gradijo male ladje, ki bodo zmožne nositi po 200 mož z opremo vred. Ladje pa po svojem ustroju niso zmožne za daljšo vožnjo in bi torej za napad na angleški otok Ciper ali pa za Afriko ne prile v poštev. Dalje se poroča, da se na Egejskih in drugih otokih, ki ležijo takorekoč pred nosom Turčije, nemško vojaštvo vežba v vožnji na splavih in v izkrcavanju z njih. V Bolgarijo pa je bilo nemškemu vojaštvu poslanih 1000 motornih koles in veliko število dvokoles.

Znamenaja torej kažejo, da utegne prihodnji mesec priti Turčija na vrsto.

STROGOST GLEDE FOTOGRAFIRANJA

Chicago, Ill. — Aretiran in postavljen pod zaslusivanje je bil zadnji ponedeljek 27 letni artist Mich. Bezoff, in sicer zato, ker je fotografiral most na Madison St.

jih zadnjih knjig silovito napa-

VESTI O DOMOVINI

Nadaljne vesti iz ameriških virov, poročajo o nadaljnih ju-naskih bojih jugoslovanskih četnikov, ki se bore proti nemški, italijanski in madžarski vojski. — Razna dru-ga poročila.

Vesti iz ameriških virov Bern, 19. januarja (NYT) — Pod pritiskom nemških zased-nih oblasti v Jugoslaviji je "vla-da" generala Nedića dala navo-dila "notranjemu ministru" Mi-lanu Ačimoviču za "zadušitev" četniškega gibanja v stari Srbi-ji.

Prvi korak Milana Ačimoviča v pripravah za "uničenje" čet-niškega gibanja je bila vrsta "navodil" načelnikom oblasti, ki naj jih sami izvršijo. Navo-dila obstoje iz desetih točk, med katerimi so navodila za ustano- vitev organizacij, ki bodo varo- vale prometna sredstva, za "čiščenje komunistov", prepo- ved ustanavljanja političnih or-ganizacij, zamenjevanje uradni-kov z "mlajimi in bolj energič-nimi ljudmi z zdravo politično pretoklostjo", organiziranje prehrane občin, eventualni od- vzem radio-aparatur vsled "mo-ralne katastrofe, ki so jo me- srbskim prebivalstvom izzvale lažne vesti londonskega, mo-skovskega in kairskega radia", itd. Za izvrševanje teh navodil so osebno odgovorni "načelniki oblasti".

Zanimivo je, da je bila isto- časno v Beogradu uradno potr- jena vest o prevzemu nadzor- stva v Jugoslaviji po madžar- skih in bolgarskih zasednih o- blastih. Skupaj z vestjo o Ači-movičevi "borbi" je prišla vest o prihodu ene madžarske divi- zije v severnovzhodno oblast Sr- bije. Danes so prišle tudi bol- garske divizije v severnovzhod- no oblast Srbije, Beograjsko po- ročilo pravi, da se v prihodnjih dne h pričakujejo nove čete.

Še pred samim začetkom "borbe za uničenje četniškega gibanja" so madžarske in bol- garske oblasti prevzele nadzor- stvo nad Jugoslavijo in tako o- mogočile odhod nemških in ita- lijanskih čet na vzhodno boji- šče.

Predavanje ministra g. Dr. Ivana Subotiča na Columbia University o vojnih ujetnikih V New Yorku je imel na Co- lumbia University g. dr. Ivan Subotič, bivši minister v Londo- nu in naš delegat pri Medna- rodnem Rdečem križu v Zdru- ženih državah zanimivo preda- vanje o vojnih ujetnikih. Pre- davanju je predsedoval g. Prin- ce.

Zadnja poročila tudi pravijo, da v Beogradu besni tifus in da je stanje zelo težko zaradi po- manjkanja hrane, zlasti pa za- radi kritičnega pomanjkanja mleka za otroke.

Poškodovanja se vrstijo

London, (AP. — Britanski radio poroča, da so v Bitolju, v nemški zasedeni Jugoslaviji, obsodili na smrt še dve osebi za- radi poškodovanja železniških naprav.

Ko se lamo k zajutruku, kosilu ali večerji, naj nam sto- pijo pred oči ubogi reveži v stari domovini. Bog ve, ali ima- jo oni, kako skorjico kruha, da bi jo zavžili? Pomagajmo jim, zbirajmo za nje prispevke!

POROČILO O ZADNJIH TRENOTKIH SINGAPORA

Tokio, Japonska. — Kakor je objavil tukajšnji radio, je vo- jaško poveljstvo poročalo ce- sarju Hirohito, da se je v Sin- gaporu brezpogojno podalo 60.- 000 britanskih vojakov, in ča- sopsna agencija navaja potek zgodovinskega razgovora zad- njo nedeljo, ki je trajal 49 mi- nut med japonskim poveljni- kom Jamašita in britanskim poveljnikom Percivalom. Razgo- vor je bil sledeči: Jamašita: "Želim, da bodo odgovori kratki in točni. Upo- števal bom le brezpogojno poda- jo." Percival: "Da." J.: "Ali so kaj japonskih vo- jakov ujeli Britanci?" P.: "Ne, niti enega samega ne." J.: "Ne bom vam stavil vpra- šanja, ali se želite podati, ali ne, in, ako se želite, zahtevam, da bo to brezpogojno. Kaj je vaš odgovor, da ali ne?" P.: "Ali mi dovolite časa do jutri?" J.: "Do jutri? Ne morem ča- kati, in potemtakem se razume, da bodo morale japonske sile napasti nočoj." Percival je nato prosil za od- log samo par ur, a tudi to mu je bilo odbito ter je Jamašita zahteval ponovno takojšen od- govor. Ko je bil Percival nekaj trenutkov tiho, je Jamašita de- jal: J.: "Želim slišati odločen odgovor in vztrajam na brezpo- gojni podaji. Kaj pravite?" P.: "Da." Nato je Percival pristal še, da se točno ob 10. zvečer prene- ha streljanje in, da Japonci vko- rakajo v mesto Singapor.

"TAKO MINE SLAVA SVETA"

Ponočna luksuzna ladja Normandie, pred komaj par leti nazvana "kraljica morja", leži zdaj v newyorškem pristanišču ponižana do dna. Zadnji teden je izbruhnil na njej požar in tonske vode, ki so jih ognjegasci ob tej priliki spustili na njo, so povzročile, da se je parnik najprej nagnil in potem v polnoma zvrnil. Gornja polovica slike kaže ladjo, ko se nagiba, spodnja, ko leži na svoji strani v blatu.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America. Established 1891.

Izbija vsak dan razra nedelj, ponedeljky in dnovev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Iskaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Subscription rates table with columns for 'Mesečna' and 'Subscriptions' for various durations like 'For one year', 'For half a year', etc.

Dopol valnega postena sa hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnovom, ko laide list. — Za sadajo številko v tednu je čas do četrtke dopoldna. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

KEDAJ SE BOMO ZAVEDALI RESNOSTI?

V vojski smo, to sicer dobro vemo odkar je udarila na naša ušesa vest 7. decembra, da je prišel napad na Pearl Harbor in druge naše postojanke v Tihem morju. Yes, v vojski smo, to vemo. Ali vemo pa tudi v kako resni vojski? Tu pa je težje podati odgovor. Na visokih mestih pri vladi se prav gotovo zavedajo, ker tam vsaj poznajo težko položaj. Kako pa javnost? Tu bi pa skoro lahko rekli: prav malo se zaveda.

V prvih tednih vojne človek ni čul drugega po javnih prostorih, kakor: "Z Japonci bomo opravili, kakor z muhami — v par tednih jih ne bo več." Drugi so dajali iz sebe še bolj ugotovljene izjave. Priznamo, humorja in navdušenja ne sme manjkati tudi v kritičnem času ne. Ampak preveč podcenjevati sovražnika, ki se je celih dvajset let pripravil za vojsko z nami, mi pa prav nič, le govorili smo, je pa tudi brezmišelnost. S tem le pokažemo, da položaja ne razumemo, v katerega so nas vrgle nove razmere.

Mi vsi se moramo najprvo globoko zavesti, da smo prav resno v hudi dolgi vojni, v kateri bomo morali uporabiti vse svoje sile in sredstva, da dosežemo zmago, nad zvitim in prekanjenim sovražnikom, kateri je nas po svojih zastopnikih še dvesto let napadel naše postojanke v Tihem morju grdo farbal, da nima namena za kak napad. In mi smo mu to celo verjeli. Zato smo bili toliko bolj iznenadeni, ko je čez nekaj trenutkov na to prišla prva vest o napadu.

Najprvo se moramo zavesti tega dejstva, da naši sovražniki so se pripravljali za to vojsko do 20 let in so po raznih manjših bojščih v Evropi in Aziji imeli le nekake vaje za končni naval na glavne demokratične sile, izmed katerih je Amerika ena glavnih. To je eno glavnih dejstev in tega dejstva bi ne smel noben Amerikanec puščati iz vidika.

Drugo dejstvo je, naša naloga bo težavna. Pripraviti se za tako dolgo vojno pravilno, kakor zahtevajo okoliščine in potrebe, ni nikakor mala reč. Mi moramo še le izvežbati svojo vojsko in to se ne da napraviti kar čez noč, kakor bi kdo s prsti počil. Mi moramo izučiti na deset in deset tisočev avijatičarjev, na deset in deset tisočev dobro izurjenih mehanikov, ki bodo znali in razumeli vse mogoče vojne stroje, ki se sodobno uporabljajo v spopadih. In koliko še drugega! Kje so vse razne podrobnosti! Vse to je treba približno rešiti, predno bodo naše sile mogle stopiti pred oborožene milijone nazijev in milijone rumenih Japoncev, ter se z njimi spopasti in jih poraziti.

Dalje ne smemo pozabiti, da ves demokratični svet skrbno gleda na našo kolosalno industrijo, ki je sicer velika in marsikaj sposobna. Toda prehod iz ene proizvodnje v drugo pa v taki obsežni industriji tudi ni mala reč. Treba časa in marsikaj drugega. Na to našo industrijo gleda ves svet kot na neizčrpljivo orožarno. Mi nimamo samo pred nami vprašanja, kako oborožiti našo lastno vojsko, ampak pred nami stoji zahteva tudi, da bo dovolj tankov, letal in ladij za Anglijo in za Rusijo in druge naše zaveznike. Kratko, od nas je odvisno ali naj demokracija v svetu preživi to borbo in ostane kot dragocen zaklad za vse, ki ljubijo svobodo in prostost, ali pa naj izgine in naj vsi pademo v črno sužnost barbarskih nazijev in rumenih Japoncev.

Zato ni bila sloga med vsemi sloji v deželi še nikdar tako potrebna, kakor je danes. Te resnosti bi se imeli živo zavedati vsi delodajalci in vsi delavci, vsi taki ali taki. Kaj ti če bi zmage ne bilo, vsi bi enako izgubili, vsi bi postali sužnji novih modernih barbarov.

Vojska se za nas še niti dobro začela ni. Treba bo visokega žrtvovanja, da dosežemo svoj cilj, ki mora biti zmaga. Vsega tega se moramo zavedati. Spoznavajmo težko resnost položaja, v katerem smo. Ne podcenjujmo brezmišelnosti sovražnika, ampak pripravljajmo se tudi mi na najspretnejše načine, da zadamo poraz zvitim in prekanjenim sovražnikom, ki so nas tako zahrbtno napadli.

Podpirajmo svojega velikega voditelja največjega branitelja demokracije predsednika Franklina Roosevelta. Podpirajmo z vsemi sredstvi njegove sovoditelje, ki vodijo

razne departmente v teh usodnih časih. Dajamo vladi vsa razpoložljiva sredstva, kot posojila s tem, da kupujemo vladne obrambne bonde in znamke. To je najsigurnejša investicija na svetu in pomaga tebi in tvoji deželi do zmage nad naziji in Japonci.

Pomagajmo vsi, da se stre glavo črnemu zmaju osišču, ki nam grozi, da uniči našo svobodo in demokracijo!

MONROEŠKA SLOVENKA SE OGLAŠA

Monroe, Mich.

Zimo imamo tukaj tako, kakor ponavadi. Enkrat pritise hud mraz, ki pa se že čez nekaj dni sprevrže na bolje. Snega dobimo le toliko, da nam zemljo malo pokrije, kot, bi rekla, v mlinu moka pokriva tla, klopi in omare. Komaj začne dobro snežiti, se že pokaže zlato sonce, ki skuša s toplimi žarki ogreti hladno zemljo in ob enem predramlja ptičke, ki so se pred sneženimi zameti poskrile, da se zopet vsele spreletavajo in se vsele sončnih žarkov. — Tako je torej pri nas, novic kar nič posebnih. Pač pa sem se nametila, da bom cenjenim čitatelem tega lista napisala pripovedko o prvem človeku na zemlji, o Adamu. — Pozneje bom morebiti še katerikrat kaj napisala. — Tako je ta zgodba:

Ko je Adam po svoji navadi na visok hrib in tem splezal na veliko zeleno in košato drevo ter se je ogledoval na okoli, da vidi, kaj se godi na njegovi obširni zemlji je videl vsakovrstne ptice, kako se sem in tja spreletujejo in videl raznovrstne živali, kako krožijo in posedajo po njegovi široki zemlji. Nič se mu ni mudilo, ker je vedel, da bo imel še vedno dovolj časa za svoje gospodarstvo in se tudi ni zmenil, da mu je ta čas Eva sama doma in da se morda dolgočasi, kajti misli so mu rojile po glavi, da bodo na svetu tudi ženske, ki bodo pustile može in se za nje ne bodo zmenile. — Ko se je Adam tako oziral okoli, je naenkrat videl, kako je priletel veliki divji črni ptič, ki je silno grabil s svojimi kremplji, kar je mogel doseči in vse pospravil v svoj sestradani želodec. Nobeni stvari ni prizanesel, do katere je prišel. Videl je, kako se je velik črni ptič bližal pisanim ptičkam, ki so lepo prepevale in menil, da bo tem prizanesel, toda črni ptič skoči nad nje, jih s svojimi kremplji zdrobi in požre. Adam to vidi se zgrozi in reče: Mar ni nobenega pod milim nebom ki bi tega divjaka ugnal? — Ko je veliki črni ptič e močno požrl lepe ptičke, je na košatem drevesu zapazil človeka in si mislil: Tam me čaka še večja gostija. In zapel se je proti drevesu z vso močjo. Toda, perutnice so se mu zapletle v veje in tedaj reče Adam: Dovolj je te moritve, črni ptič in ga prime in z vso močjo vrže ob tla, da si je vse perutnice polomil. Skoraj štiri leta si žrl in uničeval na zemlji, reče Adam, sedaj naj bo konec tej moriji. Črni ptič še nekaj časa v obupu skače in se pre-

metuje in ko vidi, da ne bo mogel več leteti, se sam konča.

Ko je Adam prišel domov, je vprašal Evo, kje so vsi otroci. Eva mu pa reče, da so se razšli po široki zemlji, saj je itak vsa naša. — Tedaj sta začela oba premišljevat žalostno usodo, ko sta bila po grehu pregnana iz evetovega vrta na prokletu zemljo, ki jima bo rodila le trnje in osat. Nobenega veselja več ne bo, je žalovala Eva. — Minilo je par let in zopet se je odpravil Adam kot po svoji navadi na visoko goro, da opazuje, kaj se godi po njegovi zemlji. Opazil je velika in mala drevesa, ki so bila vsa v raznobarnem cvetju. Tedaj zagleda med temi drevesi starejšega sina, ki je vodil s seboj lepega pisanega konjčica, ki je bil pa še divji in ga je vodil proti domu. Potem hiti Adam domov, da to veselo vest pove Evi in jo malo razveseli. Oba sta šla nato v hlevček in prigovaljara pisane mu konjčicu, da jima bo pomagal zemljo orati, ker za mulo, ki sta jo imela, je to delo pretežavno. Čez nekaj dni se odpravi Adam orat. Vzel je plug in ga tiščal v zemljo konjčič je pa na vso moč vlekel in zemlja za njim se je orala. Adam je ves upehan hitel za konjčičem in z vso močjo tiščal plug v zemljo, konjčič je pa kar vlekel naprej. Vpil je za pisanim konjčičem, a bolj ko je vpil, bolj je konjčič bežal, da je nazadnje Adam ves upehan padel po tleh konjčič je pa kar naprej bežal in oral v daljavo da se več ni videl. Čez nekaj časa se je Adam odpravil domov in tožil, kako je ves utrujen. Žena ga je vprašala, koliko je zoral, pa ji pove, da kar naprej v daljavo da niti konca ne vidi. — (to so tudi moški v Evropi podedovali po prvem možu, ko je oral in vpil nad živinčce. Tudi oni vpijejo na žival in žival vleče, doma pa tožijo ženi, kako da so trudni).

Ko Adam potoži da pisanega konjčica ni več, svetuje Eva, da bi šli pogledat kako je oral in koliko je zoranega ter bi morda še konjčica našli. Res se odpravi in ko prideta ven na polje ter stopata po tisti zorani zemlji se čudita prečudnim pisanim in prijetno dišečim cveticam ter se ne moreta nagledati njih krasote. Ne moreta se prečuditi, kako je ta grešna zemlja naenkrat tako lepa, vsa pisana in dišeča. In ko stopata nazaj, opazita, da je na malih drevesih že vsake vrste sadje. To jima je bilo zelo v veselje in laglje sta prenašala križe in težave in zadovoljneje sta živela. — Pozdrav čitateljem!

Monroeška Slovenka

VABILO NA JAVEN SHOD

Jugoslovanski pomožni odbor, Slovenske sekcije št. 4 v Sheboygan, Wis., je na svoji izredni seji sklenil vzpizoriti javen shod, na katerem bo govoril znani slovenski minister v jugoslovanski vladi Franc Snój, kateri se sedaj nahaja na govorniški turi po Združenih državah.

Javen shod se bo vräl v soboto 28. t. m. točno ob 7:30 ur zv. v dvorani sv. Cirila in Metoda. Slovenska, kakor tudi hrvaška in srbska publika v Sheboygan-u in okolici, se tem potom obvešča, da poseti ta važen shod mnogobrojno.

Minister Snój, kateri ima direktne stike z jugoslovansko vlado, sedaj v pregnanstvu in potom katere dobiiva direktna poročila iz Slovenije, nam bo brezdvomno predočil pravo sliko križeve poti in trpljenja, naših bratov in sester, kateri danes ječijo in trepečejo pod kruto peto nacizma in fašizma.

Minister Snój nas bo nadalje seznanil o sestavu in režimu bivše jugoslovanske vlade. Pouchil nas bo o marsičem, kar zna biti v dobrobit nas in naših bratov onkraj morja. Zato posetite ta važen shod, vsi kateri gojite sočutje do trpečega in bednega naroda in slovenske zemlje.

Vstopnina na shod prost. Prosi pa se: da se nedovaža malih otrok, da nebodo odvezemali prostor dorastlim.

Za publikacijski odbor, L. Milostnik.

REGISTRACIJA TUJCEV

Chicago, Ill.

Določeno je bilo, da bodo poštni uradi v Chicagu sprejemali, oziroma izvrševali registracijo inozemcev, ki so podaniki Ameriki sovražnih držav in v ta namen bodo poštni uradi zlasti dva dni, v nedeljo 22. in ponedeljek 23. februarja posebnodolgo odprti, da bodo tako imeli vsi priliko se pravočasno registrirati.

Sledeči poštni uradi bodo sprejemali registracije: V središču mesta

Glavni poštni urad (Main Post Office) 433 West Van Buren St.

Stari poštni urad (Old Post Office Annex) United States Court House.

Na severni in severozapadni strani Poštni urad Chestnut Street Station na 830 North Clark St. Uptown Station na 4850 Broadway.

Kedzie Grace Station na 3750 North Kedzie Ave.

Na zapadni strani Midwest Station na 4219 W. Monroe St.

Pilsen Station na 1859 South Ashland Ave.

Na južni in južno zapadni strani Stock Yard Station na 4101 South Halsted St.

South Chicago Station na 2938 East 92nd Street.

Hawthorne Station na 2302 South Pulaski Road.

Tukaj navedeni poštni uradi bodo odprti za registracijo inozemcev v nedeljo 22. in ponedeljek 23. februarja od 9:00 zjutraj do 9:00 zvečer samo za službo registracije tujcev. Čas za registriranje, oziroma pri-

javljanje je odmerjen samo do 28. februarja. Ker čas naglo beži, naj se vsak inozemec, ki je državljan Ameriki sovražnih dežel (Italije, Nemčije in Japonske) čimprej registrira, da ne bo zadnje minuto delal gnječe. Registrirati se mora vsak Ernest J. Kruegen, poštar

PROSIMO ZA "SALES TAX" ZNAMKE

Cleveland, Ohio.

Slovenski narodni muzej v S. N. Domu, 6409 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, se tem potom obrača do vseh rojakov in rojakinj v državi Ohio da bi zbirali in poslali ali prinesli v urad S. N. Muzeja "sales tax" znamke, ki jih dobite pri nakupu raznega blaga. Na ta način bi z lahka, če bi se resno zavzeli, zbrali skupaj dovolj znamk, katere bi vnovčili v državnem davčnem uradu v Columbusu in s tem denarjem bi si nabavili razstavne omare za muzej. Na ta način ne bi nihče direktno nič utrpel, rešili pa bi vzajemno vsi skupaj zelo resen problem, ki je sedaj pred nami. Seveda, denarne prispevke bi zelo hvaležno sprejeli, če bi kdo kaj poklonil ustanovi. Ampak, če nabereite in pošljete dosti "sales tax" znamk iz države Ohio, pomeni ravno toliko, kot če bi darovali gotov denar in vendar nikogar nič direktno ne stane, ker davek je itak vsakdo obvezan plačati pri nakupu raznega blaga. Glavno je, da povsod zahtevate znamke, jih shranite in dostavite v N. S. Muzej.

Slovenski narodni muzej sedaj takoj nujno potrebuje nekaj razstavnih omar, katere pa morajo biti narejene nalašč za naše posebne potrebe. Te omare bodo kompaktne, moderne in na tak način narejene, da bo z vrha "show case", ob straneh na obe strani pa police z vrati, kjer se bodo hranili razni slovenski časopisi in revije, vezani v knjige. Take reči pa stanejo denar in v našem slučaju se potrebuje za enkrat najmanj vsaj \$500.00, da moremo naročiti te reči. Za vezavo listov in revij in druge malenkosti, imamo denar, nimamo pa za opremo, brez omam pa ne moremo pokazati zbranih reči. Blaga je že veliko zbranean v muzeju, ki je vse jako zanimivo, zato nujno potrebujemo razstavne omare, da v njih razvrstimo in razložimo reči za ogled. Zato vsi, ki ste voljni kaj pomagati v ta namen, pošljite Vaš prispevek v obliki gotovine ali znak "sales tax" v S. N. Dom, 6409 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Erazem Gorše, tajnik-arhivar

Sirite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

Listen to PALANDECH'S RADIO BROADCAST

Featuring a Program of YUGOSLAV FOLK MUSIC Every Saturday, 1 to 2 P.M. STATION WHIP 1520 kilocycles (Top of the Dial)

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Društveni jubilej

Cleveland, O. — Zadnje nedeljo 15. februarja je društvo sv. Marije Magdalene št. 162, K. S. K. J. slavilo srebrni jubilej ali 25 letnico svojega obstoja in delovanja. Slavnost se je vräla v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. s prav bogatim programom ob izredno lepi udeležbi članic in občinstva.

Smrt rojakinje

Jacksonville, Kans. — V Carmel bolnišnici v Frontenac, Kans., je preminula rojakinja Anna Terlip. Omenjena si je pred kakimi enajstimi leti zastropila eno nogo, katero so ji morali odrezati. Sedaj ji je čez leta prešlo zastropljenje še v drugo nogo in zdravniki so ji morali še drugo odrezati. Revica pa operacije ni mogla prenesti in je še isti dan podlegla. Umrla je 12. februarja. Rojena je bila v mirnopoški fari na Dolenjskem in je prišla v Ameriko, ko je bila stara 18 let, sedaj ob smrti je pa bila stara 79 let. Tukaj zapuščala sestro, tri sinove, dve pastorki in več drugih sorodnikov. — Naj ji bo lahka ameriška zemlja!

Poroka

Cleveland, O. — V soboto 14. februarja sta se v cerkvi sv. Vida poročila Miss Dorothy wolk, hčerka Mr. in Mrs. August Wolk iz East 114th St. in Mrs. Alois Šuštar, sin družine Mr. in Mrs. Alois Šuštar iz Schaefer Ave. Poroka je bila s sv. mašo. — Prijatelji čestitajo novoporočencema!

Nesrečna rojaka

Denver, Colo. — Dne 1. februarja je bil do smrti ubit v avtomobilski nesreči rojak Anton Mohar, v starosti 62 let. S svojim zetom Leo Sinkus in hčerjo se je peljal v Lafayette. Ko so se peljali nazaj, je avto tako nesrečno zadel v brzojavni drog, da je bil omenjeni Anton Mohar na mestu ubit, njegov zet pa hudo pobit in se zdravi v Mercy bolnišnici. Hčerka ponesrečenega Antona Moharja, Mrs. Mary Sinkus, ki je v blagoslovljenem stanju, je po čudnem naključju ostala nepoškodovana. — Pred šestimi leti je bila v avtomobilski nesreči hudo pobita žena pokojnega Moharja, ki je poškodbam kmalu podlegla. Pred tremi leti je pa na posledični operacije umrla hči pokojnega, stara 22 let. — R. I. P.

Vesti iz Milwaukee

Milwaukee, Wis. — V bolnišnici se je morala podati zaradi operacije poznana rojakinja Mrs. Vidger, ki je operacijo srečno prestala. Nahaja se v Monsajner bolnišnici. — Prav tako je morala v bolnišnico zaradi operacije tudi Mrs. Josephine Sebanč, ki se nahaja v St. Lukas bolnišnici. — Obama bodi prijateljski obiski dobrodošli. — Želimo jima skorašnjega okrevanja! — R. D.

TARZAN (393) NENAČADEN GIB

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Predno so se opice zavedle kaj se je zgodilo, je bila Tarzelina straža pobita na tla.

Tarzela je naglo skočila na noge. Bojevalno so se ji zasvetile oči.

Toda, kakšno korist naj ima od bojevanja proti veliki premoči? Opice so od vseh strani hitele k njej.

Tedaj je Tarzela napravila nekaj tujega. Prijela je Tommyja in ga krepko držala.

KAKO GRE Z NAŠO OBRAMBNO KAMPANJO?

Illinois je letos prvi prišel na fronto s svojim vojskovodjo Mr. Jožefom Fajfarjem. — Druga, ki je razglasila vojno stanje je država Colorado z svojo jubilejno kraljico Mrs. Josephine Meglen. — Drugi se pripravljajo.

Sedaj v vojnem času slišimo in čitamo neprestano o "strategiji". Kaj pa je strategija? Strategija pomeni dobro načrtno vojskovanje, znanost vojskovanja. Zato pravijo poveljnikom, ki dobro vodijo vojsko, da so dobri strategji.

Take strategije ima že več let tudi katoliški dnevnik "Amerikanski Slovenec". Leto za letom nastopajo, junaško, požrtvovalno in z uspehom. Tako prihajajo na plan tudi letos v tej obrambni kampanji svojega lista in fronte se že razvijajo po vseh naših naselbinah. Ta obrambna kampanja mora biti letos zanimiva in živahna. Naši vojskovodji (inje) so preizkušeni iz prejšnjih kampanj. Vsak naj uspešno brani svoje postojanke in naj ne dopusti, da bo sovražnik prodril v njih območja. Posebno orožje v tej kampanji so novi naročniki. Vsak dolar, ki je plačan za nove naročnine šteje desetkrat toliko, kakor dolar, ki je plačan za stare naročnine. Zato naj agitatorji gredo stalno za novimi naročniki. Ti tvorijo najbolj težke bombe, ki bodo vam priborile končno slavno zmago.

Naselbine, ki se še niso prijavile naj takoj stopijo v areno in začno z vso silo agitirati, da bo zmaga tem sijajnejša v tej kampanji.

Preberi vsak točno kampanjski oglas, ki je objavljen na zadnji strani te številke, potem pa junaško na delo!

Dosedaj sta se priglasila sledeča kandidata:

Mr. Anton Jordan, Chicago, Ill. se je na novo naročil na list. Glasove daje **MR. JOŽEFU FAJFARJU** in ga s tem nominira kandidatom v tej kampanji. Glasovi od nove naročnine znašajo 3,500 gl.; Mr. Fajfar sam je pa dobil 8 starih naročnin, kar mu da 3,360 gl.; skupaj to pot dobi **6,860 glasov**.

MRS. JOSEPHINE MEGLEN, naša jubilejna kraljica iz Pueblo, Colo. je pa poslala 1 novo naročnino, kar da 3,000 gl.; in eno staro, kar da 300 glasov. Nominira sama sebe in ji to da skupaj **3,300 glasov**.

Tako sta na pozornici zdaj že dva kandidata:

Mr. Jožef Fajfar, Chicago, Ill.6,860 glasov
Mrs. Josephine Meglen, Pueblo, Colo.3,300 glasov

KDO BO NA VRHU PRIHODNJIČ? OD KOD PRIDE PRIHODNJI SUNEK? PRIJATELJI "AM. SLOVENCA" NA DELO V TEJ KAMPANJI!

NEMCI IN JAPONCI SO SE PRIPRAVLJALI - OSTALI SVET JE PA SPAL

Nerazumljivo je, da se je moglo vse zgoditi kakor se je, tekom zadnjih 22 let. Namreč, kako so se Nemci pripravljali v Evropi in kako rumeni Japanci v Aziji. In najbolj nerazumljivo pri vsem tem je to, da je bilo vse to svetu znano in javno povedano, pa si je svet, ko je to čul zamašil ušesa, se obrnil na drugo stran lepo za spal spanje popolnoma brezbriznega, ki se ne zmeni, ali bo rastla trava jutri ali ne, ali kaj bo z njim jutri in pojutrišnjem. Tak velik brezbriznež je bil ves svet zadnjih petnajst let.

Okrog leta 1925 je izšla Hitlerjeva knjiga "Mein Kampf", v kateri je Hitler točno napovedal vse, kar sedaj dela. Povedal je javno, kako bo treba nastopiti, da pride do Velike Nemčije. Pokazal javno kje je življanski prostor, ki ga bo imel osvojiti za Vel. Nemčijo. Povedal je druge reči. Kje je bil svet tedaj? Kje so bili državni demokratični dežel tedaj? Spali so in vsa opozorila na te nevarnosti so se jim zdele prazne marnje in sanje. Hitler je prišel do moči in zdaj neusmiljeno biča svet.

V letu 1929 se je posrečilo ruski tajni vohunski službi, da je prišla po spretnem prizadevanju v arhive japonskega generalnega in mornariškega štaba, ter so odkrili in fotografirali znane "Tanaka načrte" kar potrjuje popolno avtentičnost in resnost japonskih načrtov za zavojevanje ne le samo Azije, ampak celo vsega sveta. Ko je ves svet za vse to zvedel, si je zopet zamašil ušesa, se obrnil na drugo stran in zopet brezbrizno zaspa. Se-le, 7. decembra 1941, ko je prišel napad na Pearl Harbor, na Malayo in ko je zdaj škom dveh mesecev zvit Japonec že skoro popolno-

ma izrinil s svojo pestjo Angleže in Američane iz važnih postojank na Daljnem vzhodu, še le zdaj se odpirajo oči, pa še sedaj brezbrizno.

Bivši sovjetski komisar za vojsko Leon Trocki, je avtentično vedel, da znani načrti japonskega barona Tanaka niso bile prazne marnje in sanje, ampak prav skrbno in resno pripravljen načrt, ki ga je baron Tanaka pripravil in istega je celo japonski cesar Hirohito 25. julija 1927 sam potrdil in odobril. Ti načrti so v bistvu ti-le:

1. Japonska mora začeti izvajati zavojevanje Vzhodne Azije.

2. Podjarmljenje Mandžurije in vzhodnih kitajskih provinc mora slediti.

3. Zavojevanje Notranje Mongolije, severnih kitajskih provinc se mora doseči, da se odreše rusko pomoč Kitajski.

4. Kitajsko se mora poraziti z gospodarsko in petokolonsko penetracijo.

5. Temu mora slediti vojna z Kitajsko, ker predno je mogoče premagati svet, je treba premagati Kitajsko.

6. Eventualno Rusija se bo vmešala. Japonska mora biti pripravljena na ta konflikt.

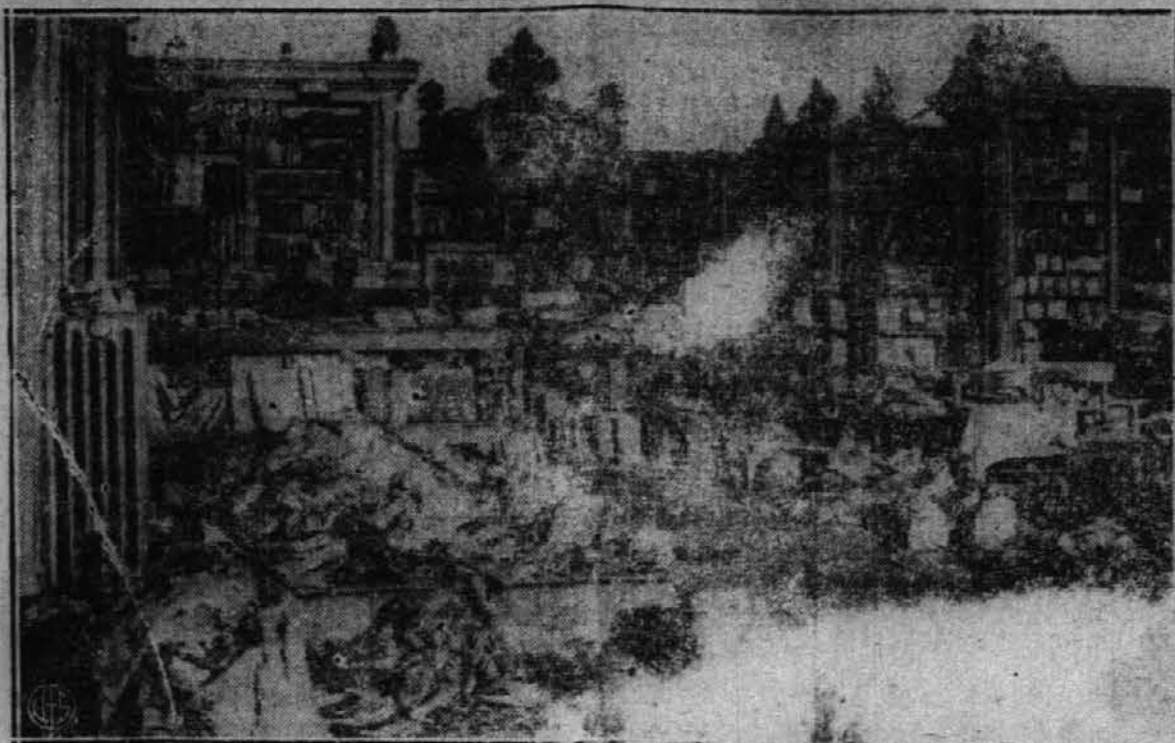
7. Da bo mogoče kontrolirati Kitajsko in premagati svet, je treba zdrobiti Združene države.

8. Proglasu novega reda v Aziji mora slediti zasega Filipinov, Siama (Thailandije), Malaje in Singapora in otočja v južnih morjih in Australije.

9. Japonske zmage bodo dajale priliko za podjarmljenje Indije.

10. Zavojevanju Indije bo sledila invazije v Malo Azijo in v Evropo.

11. Velika Britanija, Rusija in Združene države se mora iz-

Gornja slika, ki je pred kratkim prispela iz Londona, kaže razdejanje na takozvani Lambeth palači, ki je služila skozi 800 let za domovanje kanterburškim nadkrofofom. Palača je bila potkrat zadeta od nazijskih bomb.

gnati iz Azije.

12. Japonska bo postala dominantna svetovna sila.

Povdarjamo, da ti Tanakovi načrti so bili znani svetu že pred 13 leti. Svet si je ušesa zamašil se preobrnil na drugo stran in brezbrizno spal naprej. Do danes je Japonska izvedla že skoro osem točk svojega programa. S tem, da je udrila v Burmi in indijsko območje, se je lotila izvesti že deveto točko. Demokratične velesile so se pa komaj še le zavedle, da so v vojni z rumenimi Japonci.

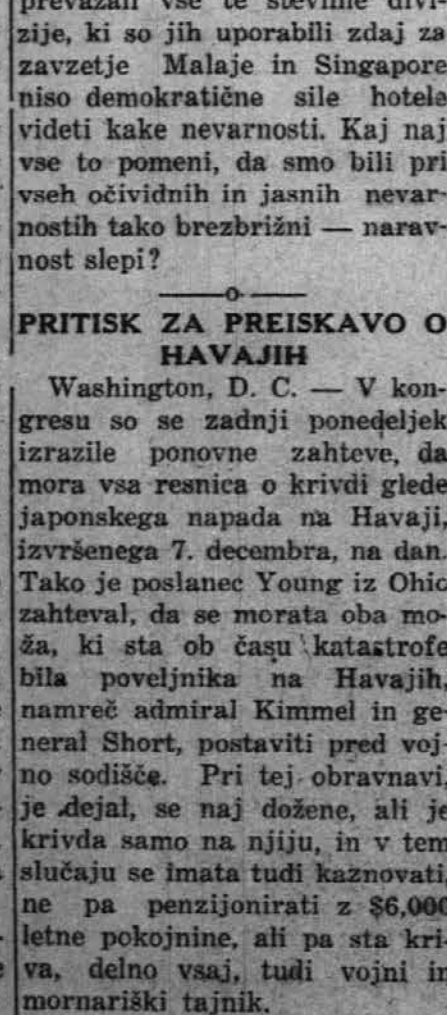
Edino, kjer je bilo nekaj previdnosti je to bilo v Rusiji. Ti so se znali pripraviti na obrambo proti nazijem in znali so leta 1929 s svojo tajno službo priti do arhivov japonskega generalnega in mornariškega štaba. Angleška tajna služba, ki je bila najbolj popolna in sloveča na svetu je tudi odšla zadnjih petnajst let nekam na počitnice. Drugod nikjer nobene previdnosti. Ali je čudno, da je prišlo do vsega, kakor je prišlo?

In kako slepo so verovali zvitim Japoncem. Leta 1929, ko so Rusi objavili načrte barona Tanaka, so se rumeni Japonci pri samemu Budhu verili, da je to izmišljotina in da niti najmanj na kaj takega mislijo Japonci. Ali vendar dve leti za tem so že napadli Mandžurijo, pozneje kitajske obrežne provincije. Poskusili celo rusko udarno moč ob Amuri leta 1937. Vse je šlo po načrtih, ali diplomatije demokratičnih dežel niso ničesar videli. Prav kakor so celo še dve uri zatem trdili japonski zastopniki v Washingtonu, ko so že japonske bombe padala na Pearl Harbor, da ni namena za kak napad, tako so preje vsa leta farbali in lagali. In sveto so jim naši beli diplomate verovali. Še ko so lansko jesen prevažali vse te številne divizije, ki so jih uporabili zdaj za zavzetje Malaje in Singapora niso demokratične sile hotele videti kake nevarnosti. Kaj naj vse to pomeni, da smo bili pri vseh očividnih in jasnih nevarnostih tako brezbrizni — naravnost slepi?

KARL NE BO PRIPUŠČEN V ZED. DRŽAVE

Washington, D. C. — Državni podtajnik Welles se je zadnji petek izrazil, da bi prihod bivašega rumunskega kralja Karla v to deželo ne bil zaželjen. Svoječasno se je objavilo, da namestava priti Karl semkaj, da bi

BIVŠI ŽOGAR PRIDE NA FILM

Babe Ruth, pred nekaj leti slavni base-ball igralec, je bil nedavno povabljen v Hollywood, da bo igral v nekem filmu, ki se bo bavil z njegovo stroko.

KAJ SE SLISI PO SVETU

REGISTRIRANCI NE BODO ŠE KMALU POKLICANI

Washington, D. C. — Za tiste moške, stare od 20. do 45. leta, ki so se registrirali za vojaščino zadnji ponedeljek, ni pričakovati, da bi bili kaj kmalu poklicani v službo. Predvsem morajo dobiti najprej vsak svojo številko in žrebanje za to se bo vršilo, kot se izražajo razne osebnosti, najbrž šele sredi prihodnjega meseca. Toda tudi potem se bodo pričeli ti moški klicati šele tedaj, ko bodo pozvani vsi tisti, ki pridejo v poštev iz prejšnjih dveh naborov.

PARAŠUTNI ODELKI ZA BOLNIČARKE

New York, N. Y. — Odsek bolniških strežnic v civilni obrambi je pričel sprejemati priglasitve bolničark za vežbanje v skakanju iz aeroplanov. Taki padalni odelki se bodo uporabljali v slučaju zračnih napadov, da bodo strežnice spuščali iz zraka na take kraje, ki bodo nedostopni za vozila. V poštev pridejo ženske od 18. do 25. leta starosti, ki "niso pretežke." Ti odelki pa ne bodo priklopljeni armadi, marveč se bodo uporabljali le za civilno obrambo.

KARL NE BO PRIPUŠČEN V ZED. DRŽAVE

Washington, D. C. — Državni podtajnik Welles se je zadnji petek izrazil, da bi prihod bivašega rumunskega kralja Karla v to deželo ne bil zaželjen. Svoječasno se je objavilo, da namestava priti Karl semkaj, da bi

načeloval gibanju za ustanovitev armade 'svobodnih Rumuncev.' Welles pa je dejal, da bi tako gibanje pod Karlovim vodstvom ne bilo v skladu z ameriškim vojnimi delom.

DOSTAVA PAKETOV NA SOBOTE SE POVIŠA

Chicago. — Za ekspresno dostavo paketnih pošilk potom Railway Express agencije, se bo pristojbina za sobotne dneve povišala, tako je sporočila dotična agencija sama. Povišanje bo znašalo 10c na paket.

CESAR SELASSIE BO ODPRAVIL SUŽENJSTVO

London. — Britanski uradniški krogi so izdali, da je cesar Etiopije, Haile Selassie pristal na to, da bo v svoji državi odpravil suženjstvo. Zadnje čase se je mnogo kritiziralo čez vzhodne afriške države, ki so dovoljevale suženjstvo. — Sužnji bodo oproščeni, kakor hitro bo cesarju Selassiu mogoče izdati postavno listino in jo uveljaviti.

RADIO APARATI ZA JUŽNO AMERIKO

Washington, D. C. — Vlada ima načrt, da se izdelava v Zed. državah milijon radio aparatov, ki bi se poslali v južnoameriške dežele. Ti aparati imajo biti izdelani po enotnem vzorcu za kratkovalni in dolgovalni sprejem in bi njih produkcija stala po okrog \$10. Načrt ima namen, pospešiti zblizanje med južno Ameriko in Zed. država mi.

VELIKA MANIFESTACIJA SLOVENCEV ZA JUGOSLAVIJO

Govor ministra g. Franca Snoja v Clevelandu.

(Dalje)

Najprej je začel s politiko o potrebi naslonitve na Nemčijo, s Poljsko, Madžarsko, Bolgarsko, Rumunijo in Češkoslovaško. Tako se je začelo obklicjevanje Jugoslavije z vseh strani. Jugoslavija je v začetku imela z Nemčijo samo majhno mejo, kakšnih 100 km. Ta meja se je z vstopom Madžarske v nemški sklop podaljšala vse do Beograda in z vstopom Rumunije vse do Negotina, ko pa je Bolgarska pristopila Nemčiji in je Italija napadla Albanijo in jo osvojila, Jugoslaviji ni preostalo več kakor 100 km svobodne meje z Grčijo. V tem trenutku, ko je bila Jugoslavija že čisto obkoljena s samimi priveski Nemčije in Italije, z Italijo in Nemčijo, svojimi stoletnimi sovražki, je Hitler začel dvigati svoj nož nad samo Jugoslavijo.

Jugoslavija se je v takih okoliščinah, obkoljena od samih sovražnikov, morala odločiti. Zavedali smo se — je dejal g. Snaj z zanosom — da smo sami. Kdo le je mogel biti z nami? Evropo je skoraj vso imel Hitler v svoji oblasti. Vsi narodi so postali njegov plen bodi po odporu in vojni, bodi so se mu podali in postali njegovi sodelavci. Zlom Francije je pustil mnoge sledove med vsem našim narodom. Vojne z Rusijo še ni bilo na obzoru. Amerika in njena podpora ter njen vstop v vojno, vse je bilo predaleč. Vedeli smo, da odtod podpora ne bo prišla hitro dovolj. Anglija je bila sama, osamljena na otoku, junaško se upirajoč Nemčiji. A vedeli smo, da Anglija še Grčije ne more podpreti. Zaradi takega položaja smo bili v silno težkih urah. Podpore nismo mogli pričakovati nobene. Imeli smo milijonsko vojsko, pa ni bila kaj prida opremljena. Braniti smo se mogli dobro na majhnem bojišču, na velikem pa ne. Jugoslavija je imela 150 tankov in okrog tristo vojaških letal. Kaj je bilo to proti silni nemški sili? Kako smo s tako majhno močjo mogli braniti 2000 milj dolgo mejo, ko je vse naokrog stala sovražna moč. Hitler je imel sedem motoriziranih divizij v sami Bolgariji, a povsod naokrog Jugoslavije tanke, bombnike in motorizirane divizije, so vsak čas bile pripravljene za napad na golorkoga človeka.

Ni prav metati odgovornost na tega ali drugega. Vsi so hoteli pridobiti časa. Vsak je hotel najti tak položaj, kjer žrtve naroda ne bi bile zastoj. Čakalo se je na Rusijo, na Anglijo in končno na Ameriko, da bi bile pripravljene in da bi Jugoslavijo žrtvovali, da bi zavezniški skozi njo napadli v Evropo in da bi z njihovo, še nedotaknjeno pomočjo bila žrtev Ju-

goslavije odločilna.

Hitler je to videl. Hitler ni hotel čakati. Ko je do tega prišlo, je narod videl stvari dobro in pravilno. Narod je bil proti kakršnikoli predaji. Srbi, Hrvati in Slovenci smo vsi jasno spoznali in uvideli, da ne bomo prihranjeni. Ko so vodilni krogi upali, da je nevarnost mogoče odložiti, je narod spregovoril. Ko sta Cvetkovič in Cincar-Markovič podpisala pogodbo z osiščem, narod tega ni hotel, narod se je uprl. Tedaj je prišlo do revolucije. Vlada je padla. Mladi Kralj Peter II. je prevzel oblast (vzklikli Zivel Kralj!). V revoluciji brez krvi je bila sestavljena nova revolucionarna vlada, ki je dala Hitlerju hud moralni in politični udarec.

Jugoslavija je bila prva, ki je prekrizala Hitlerjeve račune in onemogočila vse njegove načrte. Tega ji on ni mogel odpustiti ali pozabiti. Čez deset dni je ponoči napadel Beograd, jugoslovansko prestolnico, življenjsko središče države, tam kjer nas je najbolj zbolelo, ponoči, ko so ljudje mirno spali. Vi ste priče tega, kaj so Japonci napravili, ko so nenadoma in zahrbtno napadli Manilo in Pearl Harbor. To je tudi za Ameriko mnogo pomenilo. Pomislite sedaj, kako je bilo, ko je Hitler napadel v sredo države, kako so Hitlerjevi bombniki rušili središče državnega in narodnega življenja, glavne državne urade, železnice, radijske postaje... Kdor je videl tisto noč in tisti dan, ko so matere po Beogradu bežale z otroci — narodu in so jih Hitlerjevi bombniki kosili s strojnimi, kdor je videl krvavo klanje v Beogradu, bo to sliko živo in krvavo nosil v sebi vse svoje življenje. Sovražnik je napadel v Južni Srbiji, čez Rumunijo in Bolgarijo v hrbet. Njegovi motorizirani oddelki so sekali državo na vseh straneh in v vseh smereh in našim oboroženim silam onemogočili zbiranje za odpor.

Naši Slovenci so odločno izpolnili svojo dolžnost do domovine. Služili so na severni meji, poklicani so bili v Sloveniji, Hrvati v Hrvatski in Srbi v Srbiji. Vsi, Srbi, Hrvati in Slovenci so izvršili svojo dolžnost. Slovenci so dolgo držali našo mejo na Dravi, dokler premočne italijanske in nemške sile niso prisilile naše vojske na umik do Hrvatske, kjer se je začelo Paveličevo delovanje, ki je prišlo iz Italije. Pavelič je po prihodu iz Italije začel s svojim uničevalnim delom, tako, da je v dvanajstih dneh Jugoslavija bila vojaško na tleh.

(Dalje prih.)

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

REDKE SLOVENSKE KNJIGE V AMERIKI

V zalogi imamo še nekaj izvodov sledečih že zelo redkih slovenskih knjig v Ameriki:

- Dr. Janez Ev. Krek: **IZBRANI SPISI "SOCIALIZEM"** druga nespremenjena izdaja. Ta knjiga se je prodajala po \$3.00 izvod. Na roki je še pet izvodov, ki stanejo sedaj dokler ne poidejo samo\$2.00 izvod
- Ivan Grafenauer: **"ZGODOVINA NOVEJŠEGA SLOVENSKEGA SLOVSTVA"**, 2. del samo, ki opisuje dabo narodnega prebujenja. Ta knjiga je stala \$2.50. Samo dva izvoda še na roki. Sedaj stane\$1.50 izvod
- Dr. Jos. Mal: **"SLOVENC V DESETLETJU"**, zbornik razprav iz kulturne, gospodarske in politične zgodovine, 776 strani. Ta knjiga je zgodovinske važnosti. Samo dva izvoda sta še na roki. Stala je prej \$3.00. Zdaj stane izvod samo.....\$2.00

Naročila je poslati na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

"SAMOSTANSKI LOVEC"

LUDVIK GANGHOFER

Pomagati? Pomagati? Kdo zdaj? Kdo? Pater Evzebij! Ta je ozdravil sinčka samostanskega valpta. Gitka je stekla in vsa zasopla dospela do samostanskih vrat. Zvonec je prodirno zapel, zakaj Gitka se je bila z vsa težo svojega telesa obesila za ročaj.

"Pater Evzebij, kje je pater Evzebij?" je zajokala ko se je odprlo zamreženo okence.

"Deklič! In ponoči?" se je začudil vratar. "Kaj hočeš patru?"

"Bolno dete imamo doma, pater Evzebij naj mu pomaga. Ah, dobri brat vratar, prosim vas, prosim vas..."

"O, moj ljubi Bog, otrok, patra danes ne boš dobila, že dva dni se mudi v šentjernejški samotorici."

Gitka se je morala nasloniti na zid, da ne bi omahnila.

"Toda povej, kaj je otročičku?"

"Nič se ne gane in nič ne gleda, ne pozna me več, ah, brat vratar, tako ljubeč, dober otročiček!"

"Ne smeš jokati, dekle, ljubi Bog bo že pomagal! In počakaj malo..." Obraz iz za rešetke je izginil, potem se je prikazala skozi odprtino roka z drobno stekleničico. "Vzemi, deklíč, vzemi, je najboljša, kar imam: oleum Sancti Quirini iz tegrinskega samostana."

Gitka je zgrabila z obema rokama.

"Natri s tem otročičku čelo in senca, in žilo na rokah, in mesto, kjer bije srce, in moli tri očenaše, to pomaga! Tisočem je že pomagalo! In sedaj pojdi, dekle! Hvaljen Jezus!"

"Amen!" je jeknila Gitka. Bila je beseda najgloblje zahvale. In plakaje je zbežala proč, toda ne več iz trpljenja, jokala je iz veselja. Kar je nosila v rokah in pritiskala na srce, saj je bila gotova rešitev: blagoslovljeno sveto olje! Znova in znova je ponavljala besedo za besedo: "Čelo, senca, žile in kjer bije srce!" In da bi vendar ne molila le premalo, je pričela že kar zdaj, ko je tekla in tekla: "Oče naš... ki si... v nebesih..."

Upehana, da ni zmogla besede več, je dospela do hiše.

Zefa ji je prišla naproti, zmedená, smrtno bleda in vsa v solzah. "Ali pride? Ali pride?"

Gitka je odkimala; spregovoriti ni mogla; toda v tem ko si je pritiskala eno roko na sopeče prsi, je z drugo že dajala stekleničico Zefi v roke.

"Moj Bog, Gitka, govori vendar," je vzkliknila ženska, "saj vidiš da sem od strahu vsa iz sebe!"

"Vzemi, vzemi, to mora pomagati! Tisočem, da, tisočkrat tisočem je že pomagalo, je dejal! Oče naš, ki si v nebesih..." In v molitvi je zdrknila ob posteljo, kjer je ležalo dete še tako, kakor ga je bila pustila.

"Toda, Gitka, govori vendar, kako naj pomaga, kaj naj s tem napravim?"

Bolj z znamenji nego z besedami je ponovila Gitka nasvet, ki ga ji je bil dal brat vratar. Klečeč ob postelji je svetila z utripajočo lojenko in pri tem molila z glasom, zatopljenim od solza, medtem ko je delala Zefa, kakor je bil naročil menih. Z drhtečimi rokami je med solzami in nežnim ogovarjanjem razgalila mati otroka, ki je ležal pred njo kakor s stebelca odpadla cvetka. Drobno, ljubko trupelce, okroglo in belo kakor izoblikovano iz voska, toda vsi udje negibni v togem krču.

Končno se je glasno sopeč Zefa vzravala; naredila je vse, kar se je moralo zgo-

dit. Popravila je zglobove in je skrbno razprostrla spet toplo odejo po otroku, ki je bil očitno brez občutka za vse, kar se je z njim dogajalo.

"Meniš, Gitka, da bo pomagalo?"

"Da, da, saj mora pomagati!"

"Ljubi Bog, daj tako! Samo, da bi bil Volfrat doma!"

In zdaj sta sedeli Zefa in Gitka, ena otroku pri glavi, druga pri nogah, uro za uro, v tihi molitvi čakaje na čudež, ki sta vanj upali.

Enkrat je otrok rahlo zabebeljal, se zleknil in s stisnjenima pesticama udaril ob stran.

"Gitka!" je jeknila žena.

"Bodi brez skrbi, pomaga, vidiš, že pomaga. Veš, upira se bolezen, ker čuti, da mora iz telesa."

In sta spet sedeli v čakanju in molitvi. Noč se je tiho odmikala in skozi okno je silil sivi odsvit prve zore.

Zefa se je oddahnila. "Sedaj se bo Volfrat pač kmalu vrnil?"

Gitka je pokimala; sedela je ob postelji s sklenjenima rokama na krilu in niti za hip ni pogledala proč od otrokovega obrazka.

In spet je potipala Zefa malo, trdo zaprto ročico. Prestrašila se je. "Gitka, ne vem, otročiček je tako mrzel! Tu sezi sem, kaj deš, kaj bi bilo?" Oči je imela široko odprte in glas se ji je tresel od strahu.

Gitka je objela z obema rokama mrzlo, voščenobledo otroško pestico. Tedaj je presunilo tudi njo, ni vedela zakaj. Spregovoriti ni mogla. Pogledala je Zefo v plahem strahu.

"Kaj meniš," je zastokala žena, "če bi mu prte pogrela..."

"Da, da..."

Zefa je izvlekla celo naročje prtenine iz skrinje, planila v kuhinjo, zanelila in stlačila hodnino v glinasto skledo, da bi jo ogrela na ognju.

Ihteč je odprla vežna vrata na stečaj; jarka svetloba velikonočnega jutra ji je planila v obraz. Spotaknila se je na pragu, se ujela in stekla na cesto, da bi pogledala, ali morda ne prihaja že od kod mož. Nič, nič, do koder ji je neslo pekoče oko.

"Moj Bog, moj Bog, če bi le bil ostal doma!" je tarnala in se opotekala nazaj.

V izbi notri je klečala ob postelji Gitka, pihajoč v mrzle otrokove prstke, ki jih je stiskala v svojih dlaneh. Niso se ogreli. "Zefa, Zefa!" je kriknila v mučnem strahu in hotela pohiteti k vratom. Toda ko se je dvignila, se ji je zazdelo, kakor bi otrok krenil z glavo. Videla je prav — lahen trepet je prešel njegove veke in usteca so se zganila, kakor bi hotela spregovoriti.

"Mučica," je jeknila Gitka v novem, vselem upanju in se je zgrudila spet na kolena.

Tedaj je otrok malce dvignil ročice in tipal z razkrcenimi prstki po zraku. Gitka je menila, da išče njeno roko. "Da, da, moj ljubček, ročico dati, kajne?" je šepetala v vroči ljubeznivosti, držeč otroka za obe ročici. "Teta Dita ne gre proč, ne, pogledj, saj sem spet pri tebi! Ali me ne poznaš več, ljubček?"

Na bleda usteca je legel rahel, truden nasmeh; boleč vzdih, potem se je telesce zleknilo in mrzli prsti so še na lahno strepetali.

(Dalje prih.)

PESNICA PRESTOPILA V KATOLIŠKO VERO

Vatikan City. — Ana Vivanti, priznana italijanska novelistka in pesnica, je prestopila v katoliško cerkev. — Omenjena je bila rojena kot protestantka. — Zadnje čase je bivala v Turinu in ob prestopu v katoliško cerkev, ji je kardinal Fossati, turinški nadškof, podelil tudi zakrament sv. birme. — V pismu, ki ga je pisala vatikanskemu listu "Osservatore Romano" piše: "Srečna sem, ker so se mi izpolnila moja hrepenjenja, katero sem gojila že izza mojih otroških let in to hrepenenje mi je bilo luč mojega življenja. — Moja želja je, živeti in umreti v tej sveti Cerkvi, v kateri bom vse poskusila, da bom ponižna in pokorna hči, v kar mi pomagaj Bog."

Najnovejše vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovincu!"

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dooldne na WGES postaji 1360 kilocycles.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

COQUETTE BEAUTY SHOP

(LILLIAN PAVLIN, lastnica)

1907 So. Cicero Avenue, Cicero, Illinois
Telefon: Cicero 377 ali pa CRAwford 2569

Slovenskim ženam in dekletom naznanjam, da sem otvorila lastni BEAUTY (LEPOTIČNI) PARLOR in sem v tej stroki vsem na raspolago. Se uljudno priporočam slovenskim ženam in dekletom, da poskusijo moje postrežbe v tej stroki. Trajno (permanent) kravljanje in lepoticenje na več načinov po okusu. CENE ZMERNE.

Victor plošče

V zalogi imamo po par spodaj navedenih plošč. Plošč, ki jih ne vidite v tem seznamu ne naročajte, ker jih nimamo. Manj kakor tri plošče po pošti ne pošiljamo.

Sledeče Viktor plošče se dobijo:

- V-23001—POSKOČNA POLKA, LJUBLJANSKI VALČEK, Hojer Trio 80c
- V-23002—LEPA JOSEFA, valček, TEREZINKA, Pevci Adrija in Hojer Trio 80c
- V-23005—ZA VELIKONOČNO NEDELJO, Prvi in drugi del, Adrija Pevci 80c
- V-23007—SAMO DA BO LIKOF, EMPAJRIS, Pevci Adrija in Hojer Trio 80c
- V-23021—NOVOVEŠKI PURGARJI, koračnica, TRBOVELJSKA POLKA, Hojer Trio 80c
- V-23025—OH, OH URA ŽE BIJE, PO JEZERU BLIZ TRIGLAVA, Mirko Jelačin 80c
- V-23026—POBIČ SEM STAR ŠELE 18 LET, JURIJ BENKO VZEMI LENKO, Mirko Jelačin 80c
- V-23027—MENE PA GLAVA BOLI, PA KAJ T OMORE BITI, M. Jelačin 80c
- V-23028—VSI SO PRIHAJALI, MLINAR, Mirko Jelačin 80c
- V-23029—DRUŠTVO KASTROLA, I. in II. del, Adrija pevci in Deichman brata 80c
- V-23030—JOLIETSKE DEKLICE, polka, LOVEC MAZURKA, Deichman brata 80c
- V-23031—TONE S HRIBA, trumplan, KOROŠKA KORAČNICA, Deichman brata 80c
- V-23032—ZELENI JURIJ, ŠTUDENTOVSKA, Adrija in Hojer Trio 80c
- V-23033—DOMAČE VESELJE, VESELA POLKA, Adrija in Hojer Trio 80c
- V-23034—MILKA MOJA, valček, VIPAVSKA POLKA, Hojer Trio 80c
- V-23035—NAŠA NOČ, polka, KOKOŠJI PLES, Rudy Deichman in njegov orkester 80c
- V-23036—RUDI ANNA, trumplan, IGRAČKA POLKA, Rudy Deichman in njegov orkester 80c
- V-80334—GOZDNI ZVOK TRUMPLAN, FRANCE POLEA, Deichman ork. 80c

K naročilu je pridjati potreben znesek v Money odru, ali čeku in nasloviti na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

EPISKOPALCI ZA PRAZNIK KRISTUSA KRALJA

Milwaukee, Wis. — Neki episkopalski župnik je pred kratkem podal svoj migljaj, naj bi vsi episkopalski škofje pripoznali zadnjo nedeljo v oktobru za praznik Kristusa Kralja za vsopiskopalsko verziozповed.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI nepozabnega nam soproga, oz. očeta,

JOHN BUDAN,

ki je umrl 15. februarja 1941.

Dasi je poteklo že leto dni, kar si nas zapustil, si nam še vedno v spominu.

Zalujoči ostali:

Josephine Budan, soproga; Victor Budan, sin, in Josephine Makovec, hči.

Stetsonville, Wis., v feb. 1942.

J. M. Trunk:

Od konca do kraja.

(Konec)

Alston, "od konca do kraja" je tudi to moje žlabodranje, pa bi imel biti vsaj "od začetka do kraja." Tako žlabodranje, tavitologija in slovniška polomija. In še trdo bučo imaš na vratu! Obstinaten si, prav revolucio-naren, nepoboljšljiv in zakrknjen! Še pri polomiji in tavitologiji in tavlariji ostajaš! He... he...

Od začetka do kraja je pravilno, in če ne verjameš, popršaj Nemca, Angleža tudi in morda še Francoza in Laha in... in vsak začne pri začetku in konča s koncem, ti pa hočeš začeti pri koncu in končati s krajem in zato — tavláš. Počasi hitro!

Ni sicer menda vse dobro, kakor se govori. Pri nas pravimo škornja, tostran Karavank pa škorenj in s škornjem te lahko kdo sune v... ne s škornjo. Govorijo tudi: vol je bil ne bel. Za smeh in pust, in ti nekaj namigavaš na govorico, in govoriš res: od konca do kraja, pa le tavlajo. Ali res? Pust je, smejeti se moramo, ne pripraviti, ampak če govori Slovenec in pravi "od konca do kraja", ukaži Nemcu ali Angležu naj nekaj takega pove, kakor pove Slovenec, ko s tem pribije, da je pribito, in drugi ne more pribiti tako, in ga Slovenec prekosi, ko le Slovenec more tako govoriti!

Od konca do kraja... tavljanje, tavitologija... ne... korenitost je, da je ni... pribito in pršito prav "od konca do kraja"!

K Nemcu hodimo, in on je kavil in pravi: "Vom Anfang bis zum Ende". Žal, da smo od nekdaj hodili k Nemcu in je nam smrdelo vse, kar je domačega. Dandanes se je svet tako izpremenil na nemško stran pri Slovencih, da so vsi do ušes v Nemcih. Krainburg, Hitlerplatz, Suedkearnthen, Deutschland... tako mora danes biti in pri tem je izginila kranjska špraha in vse kranjskoslovensko, in je nekaj te robe ostalo le še v Ameriki.

Zdaj smejo še zdehati tam na Gorenjskem le po nemško ali po nemško tudi sline požirati. V solah se učil le nemščina, na ulici smeš le hajlati in po nemško morda kako ziniti, če sploh smeš

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

Pregleduje oči in predpisuje očala 23 LET IZKUŠNJE 1801 So. Ashland Avenue Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.

kako ziniti, peli ne bodo dosti, ker kruli v trebuhu, če pa kako le udarijo, mora biti po nemško, in otroci vsaj smejo le nemško peti in nekaj zapisati le v nemščini, in morda prinesejo domu, kakor so zapisali kako pesen, n. pr. če pojejo in so zapisali: diolta... insputerfossa-kraboltbi rumpeltdos...

"Vom Anfang bis zum Ende..." bo menda svet nemški, res hudo in veliko bolj hudo pa bo, ako bo to "od konca do kraja".

S tem naj bo ta tavitologija in tavlarija in polomija končana, brez vsake zamere od konca do kraja, saj je pust vrati in ob tem času, ko začne v vesni celo drevje pokati, hodijo okoli šeme, in naj nihče ne zameri, ko "jo tudi fajnošter v Leadvillu poka", saj drugi jo nikoli ne pokajo, ko vse razumejo in vse znajo, ker hodijo k Nemcu, ki je kavil v vsem, in počijo z Nemeem še tudi v slovnični Slovenca, ko je ta Slovenec tako zarukan, da govori in celo piše "od konca do kraja", in s tem pred svetom sprizujejo, da tak slovenski tavitologist nima nobene pravice do kakih pravic, niti ne pravice do kakega obstanka in to "od konca do kraja".

Meh za smeh, pust je in šeme hodijo okoli angleški lev "hromata" in se opira na — marelo!

VELIKO SO JIH PRIDOBILI ZA VERO

Daman, India. — Velika hvall gre delavcem in članom družbe sv. Frančiška Ksaverija, kateri so pričeli z velikim procesom reorganizacije. Sad tega trudapolnega dela je izredno velik. Na stotine duš so pridobili okoli Nagar Aveli in v drugih centrih v Daman okraju. Veliko izpreobrnjenecv pripravlja za sv. krst župnik v Nagar Aveli.

WAR NEEDS MONEY!
It will cost money to defeat our enemy aggressors. Your government calls on you to help now. Buy Defense Bonds or Stamps today. Make every pay day Bond Day by participating in the Payroll Savings Plan. Bonds cost \$18.75 and up. Stamps are 10¢, 25¢ and up. The help of every individual is needed. Do your part by buying your share every pay day.

NE OStanITE BREZ

"Baragove Pratike"

ZA LETO 1942.

Pratika je zanimiva in gre hitro iz pod rok. Kdor se ne bo v prihodnjih par dnevih pomujal, bo najbrže ostal brez nje. Pratika stane samo:

30 centov

kar je poslati v gotovini, Money Ordru, ali pa v znakah po šc. na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

S prijateljem po svetu

Dober zanimiv list, ki daje pouk, je najboljši človekov prijatelj. Dober list bogati človekovo znanje. Dober zanimiv list dela vam tovarštvu ob dolgih zimskih večerih. Tak list bote imeli, če si naročite družinski mesečnik

NOVI SVET 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

STANE LETNO SAMO \$2.00 — NAROČITE SI GA ŠE DANES!